

Brüssel, 25.9.2020
COM(2020) 582 final

Soovitus:

NÕUKOGU OTSUS,

millega antakse luba alustada Euroopa Liidu nimel läbirääkimisi Libeeria Vabariigi valitsusega säästva kalapüügi partnerluslepingu protokollide sõlmimiseks

{SWD(2020) 196 final} - {SWD(2020) 197 final}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Komisjon teeb ettepaneku alustada läbirääkimisi uue protokollile, mis vastaks liikmesriikide kalalaevade tegelikele võimalustele ja vajadustele ning oleks kooskõlas ühist kalanduspoliitikat käsitleva määrusega (EL) nr 1380/2013 ja nõukogu 19. märtsi 2012. aasta järeldustega, milles käsitletakse komisjoni teatist ühise kalanduspoliitika välismõõtmekohta.

• Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega

Euroopa Liit ja Libeeria Vabariigi valitsus on sõlminud säästva kalapüügi partnerluslepingu,¹ mis jõustus 9. detsembril 2015². Selle rakendamise protokoll kaotab kehtivuse 8. detsembril 2020. Selle protokolliga on määratud kindlaks liidu laevastiku kalapüügivõimalused ning liidu ja laevaomanike makstav vastav rahaline toetus.

Protokollile kohaselt on võrdluskogusele (6500 tonni aastas) juurdepääsu rahalise hüvitisena ette nähtud ELi eelarvest 357 000 eurot esimesel aastal, 325 000 eurot teisel, kolmandal ja neljandal aastal ning 292 500 eurot viiendal aastal. Samuti maksavad ELi laevaomanikud eraldatud kvoodi eest loatusu vastavalt protokollis sätestatud hindadele. Lisaks eraldatakse ELi eelarvest protokollile viie-aastase kehtivusaja jooksul 1 625 000 eurot aastas Libeeria Vabariigi valdkondliku kalanduspoliitika toetamiseks.

Libeeria Vabariigiga sõlmitud säästva kalapüügi partnerluslepinguga on ette nähtud tuunikala ja pika rändega liikide püügi võimalused ELi laevadele kahest liikmesriigist (Hispaania ja Prantsusmaa). Libeeria Vabariigiga sõlmitud säästva kalapüügi partnerlusleping on osa kahepoolsete säästva kalapüügi partnerluslepingute hästi toimivast võrgustikust Lääne- ja Kesk-Aafrikas (lepingud on sõlmitud Maroko, Mauritania, Senegali, Roheneemesaarte, Gambia, Elevandiluuranniku ning São Tomé ja Príncipe'iga).

Kalandusalased partnerluslepingud aitavad edendada ühise kalanduspoliitika eesmärgi rahvusvahelisel tasandil, tagades, et liidu püügitegevus liidu vetest väljaspool põhineb samadel põhimõtetel ja standarditel, mis kehtivad liidu õiguse alusel. Lisaks soodustatakse säästva kalapüügi partnerluslepingutega ELi ja tema partnerite teaduskoostööd ning edendatakse läbipaistvust ja säästlikkust kalavarude parema majandamise nimel. Säästva kalapüügi partnerluslepingutega soodustatakse kalavarude majandamist, toetades riiklike ja välisriikide laevastike tegevuse üle tehtavat seiret, kontrolli ja järelevalvet ning rahastades ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata (ETR-) kalapüügi vastast võitlust, ning aidatakse kaasa kohaliku kalandussektori jätkusuutlikule arengule.

Tänu säästva kalapüügi partnerluslepingutele tugevneb ELi positsioon Rahvusvahelises Atlandi Tuunikala Kaitse Komisjonis (ICCAT), mis loodi rahvusvahelise õiguse alusel, et kaitsta ja majandada pika rändega liike kõnealuses piirkonnas.

• Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega

Libeeria Vabariigiga uue protokollile peetavad läbirääkimised on kooskõlas ELi välistegevusega Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikides ning eelkõige liidu eesmärkidega, mis on seotud demokraatlike põhimõtete ja inimõiguste austamisega.

¹ ELT L 177, 1.7.2016.

² ELT L 328, 12.12.2015, lk 3–43.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Otsuse õiguslik alus on Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) V osa („Liidu välistegevus“) V jaotise („Rahvusvahelised lepingud“) artikli 218 lõiked 3 ja 4, milles käsitletakse ELi ja kolmandate riikide vahel läbirääkimiste pidamise ja lepingute sõlmimise korda.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Ei ole asjakohane, ELi ainupädevus.

- **Proportsionaalsus**

Otsus on proportsionaalne taotletava eesmärgiga.

- **Õigusakti valik**

Vahend on ette nähtud ELi toimimise lepingu artikli 218 lõigetega 3 ja 4.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

2019.–2020. aastal tegi komisjon Libeeria Vabariigiga sõlmitud säästva kalapüügi partnerluslepingu kehtiva protokolliga järelhindamise ning eelhindamise protokolliga võimaliku uuendamise kohta. Hindamise järeldused on esitatud komisjoni talituste töödokumendis³.

Hindamisel jõuti järeldusele, et ELi kalandussektor (tuunikalapüük) on kindlalt huvitatud Libeeria püügipiirkonnas tegutsemisest ning et protokolliga uuendamine on selgelt eelistatav valik. Uuendamata jätmise korral jääks ELi ilma vahendist, mis vastab eri sidusrühmade vajadustele ja ELi enda vajadustele tugevdada ookeanide üleilmset majandamist Atlandi ookeani idaosa vetes ICCATi mitmepoolse raamistiku kaudu.

Libeeria jaoks on ELi sekkumine lisaväärtusega, kuna see tagab eelarvetulu kindluse mitmeks aastaks ning loob ametliku platvormi koostööalaseks valdkondlikuks dialoogiks ja otsesuhtluseks ELiga ning raamistiku ELi tegevuse ühiseks seireks ja kontrolliks. Säästva kalapüügi partnerluslepinguga edendatakse vastutustundlikke püügitavasid ja antakse juurdepääs spetsiaalsele eelarvereale (valdkondlik toetus), et Libeeria saaks rahalist toetust riikliku kalanduspoliitika rakendamiseks.

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Hindamise käigus konsulteeriti liikmesriikidega, tootmisharu esindajatega ja rahvusvaheliste kodanikuühiskonna organisatsioonidega ning Libeeria kalandussektori haldusasutuste ja kodanikuühiskonnaga. Konsultatsioonid toimusid ka kaugpüügi nõuandekomisjoni raames.

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Ei ole asjakohane.

³ SWD(2020)196.

- **Mõju hindamine**

Ei ole asjakohane.

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Ei ole asjakohane.

- **Põhiõigused**

Säästva kalapüügi partnerlusleping sisaldab sätet inimõiguste ja demokraatia põhimõtete rikkumise tagajärgede kohta.

4. MÕJU EELARVELE

Uue protokoll mõju eelarvele on seotud rahalise toetuse maksmisega Libeeriale, mis on vastavuses praeguse mitmeaastase finantsraamistikuga, eelkõige säästva kalanduse partnerluslepinguid käsitleva eelarverea assigneeringutega⁴. Iga-aastased kulukohustuste ja maksete summad, sh reservi eelarverida aasta alguseks jõustumata ettepanekute jaoks, määratakse kindlaks iga-aastase eelarvemenetluse käigus.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

23. mail 2017 teatati komisjoni otsusega 2017/C 169/12⁵ Libeeria Vabariigile, et viimane võidakse liigitada nõukogu 29. septembri 2008. aasta määruse (EÜ) nr 1005/2008 (millega luuakse ühenduse süsteem ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vältimiseks, ärahoidmiseks ja lõpetamiseks) kohaselt ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vastases võitluses koostööd mittetegevaks kolmandaks riigiks. Euroopa Liidu ja Libeeria Vabariigi valitsuse vahelisi läbirääkimisi säästva kalapüügi partnerluslepingu protokoll sõlmimiseks alustatakse juhul, kui komisjoni otsus 2017/C 169/12 on tühistatud.

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Komisjon soovib järgmist:

– nõukogu peaks volitama komisjoni alustama ja pidama läbirääkimisi Libeeria Vabariigi valitsusega säästva kalapüügi partnerluslepingu uue protokoll sõlmimiseks;

– ELi esindajaks neil läbirääkimistel tuleks nimetada komisjon;

– komisjon peaks läbirääkimisi pidades konsulteerima erikomiteega, nagu on sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingus;

– nõukogu peaks kiitma heaks käesolevale soovitusel lisatud läbirääkimisjuhised.

⁴ Vt peatükk 40 (reservi eelarverida 40 02 41) kooskõlas mitmeaastase finantsraamistiku institutsioonidevahelise kokkuleppega (2013/C 373/01).

⁵ 2017/C 169/12 (ELT 169/11, 30.5.2017, lk 11–16).

Soovitus:

NÕUKOGU OTSUS,

millega antakse luba alustada Euroopa Liidu nimel läbirääkimisi Libeeria Vabariigi valitsusega säästva kalapüügi partnerluslepingu protokollisõlmimiseks

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 218 lõikeid 3 ja 4,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni soovitusi

ning arvestades järgmist:

- (1) Tuleks alustada läbirääkimisi, et sõlmida Euroopa Liidu ja Libeeria Vabariigi valitsuse vahelise säästva kalapüügi partnerluslepingu⁶ uus protokoll.
- (2) 23. mail 2017 teatati komisjoni otsusega 2017/C 169/12 Libeeria Vabariigile, et viimane võidakse liigitada nõukogu 29. septembri 2008. aasta määruse (EÜ) nr 1005/2008 (millega luuakse ühenduse süsteem ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vältimiseks, ärahoidmiseks ja lõpetamiseks) kohaselt ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vastases võitluses koostööd mittetegevaks kolmandaks riigiks. Euroopa Liidu ja Libeeria Vabariigi valitsuse vahelisi läbirääkimisi säästva kalapüügi partnerluslepingu protokollisõlmimiseks alustatakse juhul, kui komisjoni otsus 2017/C 169/12⁷ on tühistatud,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Komisjonile antakse luba pidada liidu nimel läbirääkimisi Libeeria Vabariigi valitsusega säästva kalapüügi partnerluslepingu uue protokollisõlmimiseks.

Komisjon alustab läbirääkimisi pärast otsuse 2017/C 169/12 tühistamist.

Artikkel 2

Läbirääkimisjuhised on esitatud lisas.

Artikkel 3

Läbirääkimiste pidamisel konsulteeritakse nõukogu ELi välise kalanduspoliitika töörühmaga.

Artikkel 4

Käesolev otsus on adresseeritud komisjonile.

⁶ Euroopa Liidu ja Libeeria Vabariigi vaheline säästva kalapüügi partnerlusleping (ELT L 328, 12.12.2015, lk 3).

⁷ Komisjoni 23. mai 2017. aasta otsus 2017/C 169/12, millega teavitatakse Libeeria Vabariiki tema võimalikust liigitamisest koostööd mittetegevaks kolmandaks riigiks ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vastases võitluses (ELT C 169, 30.5.2017, lk 11).

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*